Sayı: 1/2022

Konu: Ar-Ge Projesi

20.07.2022

İLGİLİ MAKAMA

"XIX. Yüzyıldan Günümüze İslam Düşünürleri" üst başlıklı bilimsel araştırma ve geliştirme (AR-GE) projesi, proje yürütücüleri Prof. Dr. Kemal Sözen, Prof. Dr. Sabri Yılmaz, Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut ve Divan Kitap Yayınevi ile aşağıda isimleri zikredilen araştırmacılarla birlikte 01.07.2021 tarihinde başlamış, 07.07.2022 tarihinde başarıyla sonuçlandırılmıştır. Proje, projede görev almış yürütücülerin ve araştırmacıların isim listesi ile onaylanmış Proje Sonuç Raporu ektedir.

Gereğini arz ederim.

20.07.2022

Samet Çelik

Divan Kitap

DİVAN KİTAP MATBAACILIK BASIM YAYIN DAĞITIM ve AJANS HİZ. TİC. LTD. ŞTİ.
Oğuzlar Mah. Barış Alanca Cad. ...12/3
Balgat/ANKARA/Tel:(312) 431 74 65
Milli V.D. 301 054 0512

DİVAN KİTAP YAYINEVİ

1. **PROJENİN ADI**

   XIX. YÜZYILDAN GÜNÜMÜZE İSLAM DÜŞÜNÜRLERİ

2. **PROJE EKİBİ**

   2.1. Proje Yürütücüleri

   Prof. Dr. Kemal SÖZEN, Prof. Dr. Sabri YILMAZ, Doç. Dr. Ali Kürşat TURGUT

   2.2. Araştırmacılar

   1. (Giriş) XIX. ve XX. Yüzyılda İslam Dünyası (Prof. Dr. Mehmet Saffet Sarıkaya)
   2. Ahmet Cevdet Paşa (Prof. Dr. Kemal Sözen)
   3. Said Halim Paşa (Prof. Dr. Ferhat Ağırman)
   4. Ziya Gökalp (Doç. Dr. Ali Albayrak)
   5. Mehmet Akif (Prof. Dr. Rıfat Atay)
   6. Elmalılı M. Hamdi Yazır (Prof. Dr. Sabri Yılmaz)
   7. İsmail Fenni Ertuğrul (Prof. Dr. Kemal Sözen)
   8. İzmirli İsmail Hakkı (Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya)
   9. Ahmed Hamdi Akseki (Rabia Karakoyun Gündoğdu)
   10. Yusuf Ziya Yörükan (Doç. Dr. Murat Memiş)
   11. Fuad Köprülü (Prof. Dr. Muhammet Hanefi Palabıyık)
   12. Hilmi Ziya Ülken (Prof. Dr. Mehmet Vural)
   13. Nurettin Topçu (Prof. Dr. Mehmet Fatih Birgül)
   14. Erol Güngör (Prof. Dr. Mehmet Akgül)
   15. Fuad Sezgin (Prof. Dr. Süleyman Dönmez)
   16. Kursavi (Doç. Dr. Abdulaziz Artış)
   17. Şehabüddin Mercânî (Prof. Dr. Ramazan Biçer)
   18. Gaspıralı İsmail (Prof. Dr. İsmail Şık)
   19. Yusuf Akçura (Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Akkuş - Prof. Dr. Ramazan Uçar)
   20. Rızâeddin Fahreddin (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu)
   21. Abdürrauf Rıfat (Doç. Dr. Vahit Celal)
   22. Abdürreşid İbrahim (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu)
   23. Musa Carullah (Prof. Dr. İbrahim Maraş)
   24. A. Zeki Velidi Togan (Doç. Dr. Serkan Acar)
   25. Filibeli Ahmed Hilmi (Doç. Dr. Mustafa Ünverdi - Prof. Dr. Veysi Ünverdi)
   26. M. Tayyip Okiç (Prof. Dr. Ahmet Yıldırım)
   27. Aliya İzzet Begoviç (Dr. Öğr. Üyesi Harıs Macıc - Prof. Dr. Fatih Toktaş)
   28. Muhammed Aruçi (Prof. Dr. Aydın Topaloğlu)
   29. Akdülkâdir Muhyiddin el-Cezâirî (Doç. Dr. Hatice Toksöz)
   30. Cemaleddin Afgani (Doç. Dr. Hatice Toksöz)
   31. Muhammed Abduh (Prof. Dr. Mehmet Zeki İşcan)
   32. Cemaleddin el-Kâsımî (Doç. Dr. Mehmet Kalaycı)
   33. M. Ferid Vecdî (Doç. Dr. İsmail Bulut)
   34. Seyyid Kutup (Prof. Dr. Ömer Faruk Teber)

DİVAN KİTAP MATBAACILIK ... YAYIN DAĞITIM ve AJANS HİZ. TİC. LTD. ŞTİ. Oğuzlar Mah. Barış Mençe Cad. No:12/3 Balgat/ANKARA Tel:(312) 431 74 65 Hilli V.D. 301 054 0512

35. **Ali Şeriati** (Prof. Dr. Şamil Öçal)
36. **M. Hüseyin Tabatabâî** (Doç. Dr. Fevzi Yiğit)
37. **İsmail Raci Farukî** (Prof. Dr. Mevlüt Uyanık)
38. **Abdurrahman Bedevi** (Prof. Dr. Sadık Türker)
39. **Nasr Hâmid Ebû Zeyd** (Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat)
40. **Şah Veliyyullah** (Doç. Dr. Mehmet İlhan)
41. **Seyyid Ahmed Han** (Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün)
42. **Şibli Numanî** (Dr. Öğr. Üyesi Züleyha Birinci)
43. **Muhammed İkbal** (Doç. Dr. İbrahim Kaplan)
44. **Mevdudi** (Doç. Dr. Mustafa Sönmez)
45. **Fazlur Rahman** (Prof. Dr. Adil Çiftçi)
46. **Muhammed Hamidullah** (Prof. Dr. Abdullah Aydınlı)
47. **Muhammed b. es-Senusî** (Prof. Dr. Kadir Özköse)
48. **Tunuslu Hayreddin Paşa** (Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut)
49. **Abdülhamid İbnü'l-Bâdîs** (Prof. Dr. Sabri Hizmetli)
50. **Malik bin Nebi** (Prof. Dr. Harun Işık)
51. **M. Tahir ibn Aşûr** (Dr. Halil İbrahim Doğan)
52. **Muhammed Tavit et-Tancî** (Prof. Dr. Sönmez Kutlu)
53. **Muhammed Abid Câbirî** (Prof. Dr. İbrahim Keskin)

3. PROJENİN AMACI

XIX yüzyıldan günümüze İslâm coğrafyasının pek çok bölgesinde yetişen düşünürler hem kendi yaşadıkları bölge insanlarının hem de bütün Müslüman toplumların içine düştükleri buhrandan nasıl kurtarılacağı, karşılaşılan sorunlara ne tür çözüm üretileceği hususunda yoğun zihnî çaba sarf ederek fikir üretmişlerdir. İslam coğrafyasının farklı bölgelerinde yetişen bu mütefekkirler homojen bir düşünce yapısına sahip olmadıkları gibi, takip ettikleri yöntemler ve ortaya koydukları çözüm önerileri açısından da çeşitlilik arz etmektedir. Söz konusu süreçte düşünce ve eserleriyle başta Anadolu olmak üzere, Orta Asya ve İdil-Ural, Balkanlar, Orta Doğu, Hint-Alt Kıtası ve Kuzey Afrika bölgelerinde etkin olan İslâm düşünürlerinin dinî, siyasî, ictimaî, felsefî, eğitim vb. alanlardaki görüşlerinin tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir.

İşte böylesine kapsamlı ve dikkatli bir araştırma sürecini gerektiren bu projenin amacı İslâm Felsefesi, Kelam, Tasavvuf, İslam Mezhepleri Tarihi, Türk-İslam Düşüncesi Tarihi, Yakın Çağ ve Cumhuriyet Tarihi vb. bilim dallarında akademik çalışma yapan araştırmacılara derli-toplu bilgi sunacak kaynak eser oluşturmaktır.

4. PROJENİN KAPSAMI

Bu projede çerçevemiz, XIX. yüzyıldan günümüze İslam dünyasında eserleriyle öne çıkmış İslam düşünürlerini mümkün olan en geniş coğrafi kapsamda ele almaktır. Bu bağlamda altı İslam coğrafyası belirlenerek bu coğrafyalarda yaşayan düşünürler projeye dahil olan araştırmacılar tarafından incelenmiştir.

Bu coğrafyalar, ele alınan düşünürler ve bunları kaleme alan araştırmacılar aşağıda belirtilmiştir:

DİVAN KİTAP MATBAACILIK BASIM YAYIN DAĞITIM ve AJANSLIK İÇ. LTD. ŞTİ. Oğuzlar Mah. Basın Mehçu Cad. No:12/3 Balgat/Ankara Tel.: (312) 431 74 65 Hilt. V.D. 301 054 0512

1. **ANADOLU** [1. Ahmet Cevdet Paşa (Prof. Dr. Kemal Sözen) 2. Said Halim Paşa (Prof. Dr. Ferhat Ağırman) 3. Ziya Gökalp (Doç. Dr. Ali Albayrak) 4. Mehmet Akif (Prof. Dr. Rıfat Atay) 5. Elmalılı M.Hamdi Yazır (Prof. Dr. Sabri Yılmaz) 6. İsmail Fenni Ertuğrul (Prof. Dr. Kemal Sözen) 7. İzmirli İsmail Hakkı (Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya) 8. Ahmed Hamdi Akseki (Rabia Karakoyun Gündoğdu) 9. Yusuf Ziya Yörükan (Doç. Dr. Murat Memiş) 10. Fuad Köprülü (Prof. Dr. Muhammet Hanefi Palabıyık) 11. Hilmi Ziya Ülken (Prof. Dr. Mehmet Vural) 12. Nurettin Topçu (Prof. Dr. Mehmet Fatih Birgül) 13. Erol Güngör (Prof. Dr. Mehmet Akgül) 14. Fuad Sezgin (Prof. Dr. Süleyman Dönmez)]

2. **ORTA ASYA ve İDİL-URAL** [1. Kursavi (Doç. Dr. Abdulaziz Artış) 2. Şehabüddin Mercânî (Prof. Dr. Ramazan Biçer) 3. Gaspıralı İsmail (Prof. Dr. İsmail Şık) 4. Yusuf Akçura (Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Akkuş - Prof. Dr. Ramazan Uçar) 5. Rızâeddin Fahreddin (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu) 6. Abdürrauf Rıfat (Doç. Dr. Vahit Celal) 7. Abdürreşid İbrahim (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu), 8. Musa Carullah (Prof. Dr. İbrahim Maraş) 9. A. Zeki Velidi Togan (Doç. Dr. Serkan Acar)]

3. **BALKANLAR** [1. Filibeli Ahmed Hilmi (Doç. Dr. Mustafa Ünverdi- Prof. Dr. Veysi Ünverdi) 2. Muhammed Tayyip Okiç (Prof. Dr. Ahmet Yıldırım) 3. Aliya İzzet Begoviç (Dr. Öğr. Üyesi Harıs Macıc - Prof. Dr. Fatih Toktaş) 4. Muhammed Aruçi (Prof. Dr. Aydın Topaloğlu)]

4. **ORTA DOĞU** [1. Akdülkâdir Muhyiddin el-Cezâirî (Doç. Dr. Hatice Toksöz) 2. Cemaleddin Afgani (Doç. Dr. Hatice Toksöz) 3. Muhammed Abduh (Prof. Dr. Mehmet Zeki İşcan) 4. Cemaleddin el-Kâsımî (Doç. Dr. Mehmet Kalaycı) 5. M. Ferid Vecdî (Doç. Dr. İsmail Bulut) 6. Seyyid Kutup (Prof. Dr. Ömer Faruk Teber) 7. Ali Şeriati (Prof. Dr. Şamil Öçal) 8. M. Hüseyin Tabatabâî (Doç. Dr. Fevzi Yiğit) 9. İsmail Raci Farukî (Prof. Dr. Mevlüt Uyanık) 10. Abdurrahman Bedevi (Prof. Dr. Sadık Türker) 11. Nasr Hâmid Ebû Zeyd (Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat)]

5. **HİNT-ALT KITASI** [1. Şah Veliyyullah (Doç. Dr. Mehmet İlhan) 2. Seyyid Ahmed Han (Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün) 3. Şibli Numanî (Dr. Öğr. Üyesi Züleyha Birinci) 4. Muhammed İkbal (Doç. Dr. İbrahim Kaplan) 5. Mevdudi (Doç. Dr. Mustafa Sönmez) 6. Fazlur Rahman (Prof. Dr. Adil Çiftçi) 7. Muhammed Hamidullah (Prof. Dr. Abdullah Aydınlı)]

6. **KUZEY AFRİKA** [1. Muhammed b. Ali es-Senusî (Prof. Dr. Kadir Özköse) 2. Tunuslu Hayreddin Paşa (Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut) 3. Abdülhamid İbnü'l-Bâdîs (Prof. Dr. Sabri Hizmetli) 4. Malik bin Nebi (Prof. Dr. Harun Işık) 5. M. Tahir ibn Aşûr (Dr. Halil İbrahim Doğan) 6. Muhammed Tavit et-Tancî (Prof. Dr. Sönmez Kutlu) 7. Muhammed Abid Câbirî (Prof. Dr. İbrahim Keskin)]

5. PROJENİN GENEL VE TEKNİK TANIMI

İslam düşüncesi alanına dair araştırma yapanlar başta olmak üzere lisans ve lisansüstü öğrencilerinin ellerinin altında bulunması gereken bütüncül kaynak eserler zaruridir. Bilimsel temel verilere ulaşırken araştırmacı ve öğrencilerin İslam düşünürlerinin özgün eserlerine ya da onlar hakkında yazılmış özgün dillerindeki biyografilerine ulaşamadıklarını da hesap ederek alanın uzmanlarının yazdıkları tanıtım ve değerlendirme yazıları büyük önem arz etmektedir.

Proje kapsamında ısmarlanan ve yazdırılan bu yazılar teslim alındıktan sonra proje yürütücüleri ve son kez de yayınevi editörleri tarafından okunmuş ve gerekli düzeltiler yapılarak yayıma hazırlanmıştır. Kitapların kapak tasarımı ele alınan coğrafyaları ve düşünürleri yansıtacak bir bütünlük taşıyacaktır.

6. PROJENİN SÜRESİ

Projenin 01.07.2021 tarihinde başlayıp 07.07.2022 tarihinde tamamlanması planlanmıştır.

DİVAN KİTAP MATBAACILIK YAYIN DAĞITIM Ve A.Ş. LTD. ŞTİ. Oğuzlar Mah. Bahçelievler Cad. No:12/3 Balgat/ANKARA Tel:(312) 431 74 65 Hilir V.D. 301 054 0512

7. PROJENİN BÜTÇESİ

Projenin bütçesi 100.000 Türk Lirası'dır.

8. AYNİ VEYA NAKDİ DESTEK TUTARLARI

Proje kapsamında araştırma giderleri ve basılacak eser için, projeye katkı sunan araştırmacılara makale başına 500 TL telif ödemesi yapılacaktır. Ayrıca yayımlanacak eserden her araştırmacıya 3 adet hediye edilecektir.

9. PROJENİN FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ PAYLAŞIMI

Divan Kitap Yayınevi ile Projeye katılan araştırmacılar arasında aşağıdaki sözleşme ile anlaşma sağlanmıştır;

1- Araştırmacılar, yukarıda ismi belirtilen araştırma makalelerinin, yayın, dağıtım ve satış haklarını Divan Kitap Yayınevi'ne devretmiştir.
2- Divan Kitap Yayınevi, iki cilt halinde hazırlanan eseri ilk baskısı bin (1000) adetten az olmamak kaydıyla dilediği adette yayınlayabilir.
3- Eser, baskısının bitmesi durumunda yeni baskıya girilmeden en az iki (2) ay önce proje yürütücülerine haber verilecek ve tashih varsa yapılacaktır.
4- Araştırmacıların izni olmadan kitap metninde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
5- Divan Kitap Yayınevi, araştırmacılara tek sefere mahsus olmak üzere makale başına 500 TL ödeyecektir. Ayrıca yayımlanacak eserden her araştırmacıya 3 adet hediye edecektir.
6- Araştırmacılara ücretsiz (hediye) olarak verilen kitapların dışında Divan Kitap Yayınevi'nden doğrudan talebi olursa % 40 iskonto yapılacaktır.
7- Divan Kitap Yayınevi, eserin basılı mevcudu tükendikten sonra bir yıl içinde yeni basımını yapmadığı takdirde, araştırmacıların söz konusu makalelerini başka bir yayınevine bastırma hakkı doğar.

10. AR-GE FAALİYET SAFHALARI

Projenin kararlaştırılması: 01.06.2021
Araştırmacılarla proje yürütme esasları üzerine çalışmalar: 01.06.2021- 30.06.2021
Projenin başlaması: 01.07.2021
Tashih ve değişiklikler: 01.02.2022-28.02.2022
Son okuma: 01.03.2022 - 31.05.2022
Yayıncıya teslim: 01.06.2022
Projenin sonuçlandırılması: 07.07.2022

11. PROJENİN KAYNAKLARI

ANADOLU [1. Ahmet Cevdet Paşa (Prof. Dr. Kemal Sözen) 2. Said Halim Paşa (Prof. Dr. Ferhat Ağırman) 3. Ziya Gökalp (Doç. Dr. Ali Albayrak) 4. Mehmet Akif (Prof. Dr. Rıfat Atay) 5. Elmalılı M. Hamdi Yazır (Prof. Dr. Sabri Yılmaz) 6. İsmail Fenni Ertuğrul (Prof. Dr. Kemal Sözen) 7. İzmirli İsmail Hakkı (Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya) 8. Ahmed Hamdi Akseki (Rabia Karakoyun Gündoğdu) 9. Yusuf Ziya Yörükan (Doç. Dr. Murat Memiş) 10. Fuad Köprülü (Prof. Dr. Muhammet Hanefi Palabıyık) 11. Hilmi Ziya Ülken (Prof. Dr. Mehmet Vural) 12. Nurettin Topçu (Prof. Dr. Mehmet Fatih Birgül) 13. Erol Güngör (Prof. Dr. Mehmet Akgül)

DİVAN KİTAP MATBAACILIK BASIM YAYIN
DAĞITIM ve AJANS HİZ. TİC. LTD. ŞTİ.
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. No:12/B
Eskişehir/ANKARA Tel:(312) 431 74 65
Hitit V.D. 301 054 0512

Nurettin Topçu (Prof. Dr. Mehmet Fatih Birgül) 13. Erol Güngör (Prof. Dr. Mehmet Akgül) 14. Fuad Sezgin (Prof. Dr. Süleyman Dönmez)]

ORTA ASYA ve İDİL-URAL [1. Kursavi (Doç. Dr. Abdulaziz Artış) 2. Şehabüddin Mercânî (Prof. Dr. Ramazan Biçer) 3. Gaspıralı İsmail (Prof. Dr. İsmail Şık) 4. Yusuf Akçura (Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Akkuş - Prof. Dr. Ramazan Uçar) 5. Rızâeddin Fahreddin (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu) 6. Abdürrauf Rıfat (Doç. Dr. Vahit Celal) 7. Abdürreşid İbrahim (Prof. Dr. İsmail Türkoğlu), 8. Musa Carullah (Prof. Dr. İbrahim Maraş) 9. A. Zeki Velidi Togan (Doç. Dr. Serkan Acar)]

BALKANLAR [1. Filibeli Ahmed Hilmi (Doç. Dr. Mustafa Ünverdi- Prof. Dr. Veysi Ünverdi) 2. Muhammed Tayyip Okiç (Prof. Dr. Ahmet Yıldırım) 3. Aliya İzzet Begoviç (Dr. Öğr. Üyesi Harıs Macıc - Prof. Dr. Fatih Toktaş) 4. Muhammed Aruçi (Prof. Dr. Aydın Topaloğlu)]

ORTA DOĞU [1. Akdülkâdir Muhyiddin el-Cezâirî (Doç. Dr. Hatice Toksöz) 2. Cemaleddin Afgani (Doç. Dr. Hatice Toksöz) 3. Muhammed Abduh (Prof. Dr. Mehmet Zeki İşcan) 4. Cemaleddin el-Kâsımî (Doç. Dr. Mehmet Kalaycı) 5. M. Ferid Vecdî (Doç. Dr. İsmail Bulut) 6. Seyyid Kutup (Prof. Dr. Ömer Faruk Teber) 7. Ali Şeriati (Prof. Dr. Şamil Öçal) 8. M. Hüseyin Tabatabâî (Doç. Dr. Fevzi Yiğit) 9. İsmail Raci Farukî (Prof. Dr. Mevlüt Uyanık) 10. Abdurrahman Bedevi (Prof. Dr. Sadık Türker) 11. Nasr Hâmid Ebû Zeyd (Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat)]

HİNT-ALT KITASI [1. Şah Veliyyullah (Doç. Dr. Mehmet İlhan) 2. Seyyid Ahmed Han (Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün) 3. Şibli Numanî (Dr. Öğr. Üyesi Züleyha Birinci) 4. Muhammed İkbal (Doç. Dr. İbrahim Kaplan) 5. Mevdudi (Doç. Dr. Mustafa Sönmez) 6. Fazlur Rahman (Prof. Dr. Adil Çiftçi) 7. Muhammed Hamidullah (Prof. Dr. Abdullah Aydınlı)]

KUZEY AFRİKA [1. Muhammed b. Ali es-Senusî (Prof. Dr. Kadir Özköse) 2. Tunuslu Hayreddin Paşa (Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut) 3. Abdülhamid İbnü'l-Bâdîs (Prof. Dr. Sabri Hizmetli) 4. Malik bin Nebi (Prof. Dr. Harun Işık) 5. M. Tahir ibn Aşûr (Dr. Halil İbrahim Doğan) 6. Muhammed Tavit et-Tancî (Prof. Dr. Sönmez Kutlu) 7. Muhammed Abid Câbirî (Prof. Dr. İbrahim Keskin)]

12. PROJE SONUÇ RAPORU

"XIX. Yüzyıldan Günümüze İslam Düşünürleri" üst başlıklı bilimsel araştırma ve geliştirme (AR-GE) projesi; proje yürütücüleri Prof. Dr. Kemal Sözen, Prof. Dr. Sabri Yılmaz, Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut ve Divan Kitap Yayınevi tarafından yukarıda isimleri verilen araştırmacılarla birlikte 01.07.2021 tarihinde başlatılmış, 07.07.2022 tarihinde başarılı bir şekilde sonuçlandırılmıştır. Bütçesi Divan Kitap Yayınevi tarafından karşılanan proje sonucunda yapılan araştırmalar iki cilt kitap halinde yayımlanacaktır.